

Motion till riksdagen 2021/22:3874

av **Lawen Redar (S)**

Frigivande av Gui Minhai

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få Gui Minhai frigiven och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I år har det gått sex år sedan den svensk-kinesiske förläggaren och författaren Gui Minhai frihetsberövades. Det åligger den svenska regeringen och Sveriges riksdag att fortsatt uppmärksamma hans fall och vidta nödvändiga åtgärder för hans frisläppande.

Gui Minhai föddes den 5 maj i Ningbo, Kina. Ett år innan massakern vid Himmelska fridens torg sökte sig Minhai till Sverige för att studera men kom, efter massakern år 1989 som bland annat riktade sig mot kinesiska akademiker, demokratiförespråkare och reformister, att stanna i Sverige. Minhai sökte politisk asyl och fick permanent uppehållstillstånd i Sverige år 1992.

Många år senare bestämde sig Minhai för att flytta till Hongkong och etablera bokförlaget Causeway Bay Books tillsammans med några vänner. Eftersom bokförlaget skulle vara beläget i Hongkong kunde fler få tillgång till utgivningen av förlagets böcker. De publicerade böckerna var inte sällan regimkritiska; flertalet var dessutom förbjudna i Kina.

Den 17 oktober 2015 försvann Minhai från sin semesterbostad i Thailand. Vittnen har kunnat styrka att han lämnade sin semesterlägenhet i Pattaya med en okänd man. Fastighetsägaren till bostaden har återberättat att fyra män släppts in i bostaden i syfte att hämta hans dator. I januari 2016 sände den kinesiska statskontrollerade tv-kanalen CCTV en bekännelse där Minhai gav uttryck för att han frivilligt överlämnat sig till myndigheterna. Under samma tidsperiod frihetsberövades ytterligare fyra andra bokhandlare som haft samröre med Causeway Bay Books. Efter åtta månader i fängelse återvände en av grundarna, Lam Wing-kee, till Hongkong och höll en presskonferens. Lams vittnesmål om tortyrliknande metoder för att få fram falska erkännanden, tyder på

att gripandet av Minhai har varit en del av en samordnad aktion. Omständigheterna kring fallet, försvinnandena, erkännandet och åtalet har fått omvärlden att reagera.

Under årens lopp har Minhais fall väckt stor uppmärksamhet. Det har handlat om påtvingade medieframträdanden samt fortsatt brist på information och korrespondens. Svenska regeringen har fördömt den kinesiska behandlingen av Minhai liksom EU-parlamentet och internationella organisationer.

I februari 2020 dömdes Minhai till tio års fängelse. Enligt kinesisk domstol har han försett utländsk makt med underrättelser. I domen framgår det att Minhai blev svensk medborgare men att han år 2018 återfick sitt kinesiska medborgarskap efter egen begäran. I domen står det också att han inte motsätter sig domen och att han inte kommer att överklaga. Domen har väckt internationell uppmärksamhet och kritik. Därtill har turerna kring Sveriges tidigare ambassadör till Kina väckt frågor om arbetsmetoder och hur man arbetar för att få Minhai frigiven.

I år är det tre år sedan det kom ett livstecken från den svensk-kinesiske förläggaren. Svenska diplomater nekas konsulärt tillträde till honom och familjen nekas att besöka honom. Kinas ambassad i Sverige anser att fallet är en fråga om att ”lägga sig i landets inre angelägenheter”. Fallet måste därför prioriteras av den svenska regeringen som bör verka för att Gui Minhai frigives villkorslöst.

Lawen Redar (S)